

Sygn.akt . IV U 33/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Łój

Protokolant: st. sekr. sądowy Barbara Serzysko

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2017r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania : **S. Ł.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21.11.2016r. znak (...)

przeciwko:

Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o przyznanie wcześniejszej emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. Ł. prawo do emerytury poczynając od dnia 4.11.2016r.

SSO Bogusław Łój

Sygn. akt IVU 33/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.11.2016r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił wnioskodawcy S. Ł. prawa do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na niewykazanie przez wnioskodawcę 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca S. Ł. w odwołaniu do Sądu Okręgowego w Z. domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania mu emerytury wywodząc, że przepracował ponad 15 lat w warunkach szczególnych, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bezpodstawnie okresów takiej pracy nie uznał.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując twierdzenia zawarte w motywach zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca S. Ł., urodzony (...), we wniosku złożonym w organie rentowym w dniu 04.10.2016r., domagał się ustalenia prawa do emerytury przewidzianej przepisem art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227).

Nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Wnioskodawca udowodnił okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 27 lat, 4 miesiące i 1 dzień.

(dowód: akta emerytalne wnioskodawcy)

W okresie od dnia 03.11.1980r. do dnia 30.11.1993r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo Usługowym (...) S.A. w Z., a następnie od 01.12.1993r. do 30.04.1998r. w Elektrociepłowni (...) spółka z o.o. w Z., przy czym należy zaznaczyć, że był to zakład pracy powstały na bazie wyodrębnionego majątku trwałego dotyczącego pracodawcy wnioskodawcy tj. PPHU (...).

Początkowo wnioskodawca pracował w jednostce organizacyjnej Polskiej W., w Zakładzie (...) jako ślusarz na krosnach (wydziale tkalni). Pracował tam przez okres dwóch lat. Praca ta polegała na utrzymaniu w ruchu wszystkich ponad 100 krosien w hali. Do obowiązków wnioskodawcy należało więc usuwanie bieżących awarii krosien a także remontów krosien. Awarie usuwane były w hali, krosna były bowiem przytwierdzone na stałe do betonowej posadzki. W hali był hałas pracujących krosien i duże zapylenie. Następnie przez okres trzech miesięcy wnioskodawca pracował jako frezer i kolejno do końca swojego zatrudnienia w 1998r. pracował jako ślusarz kotłowy. Wykonywał wszystkie prace związane z utrzymaniem w ruchu kotłów wytwarzających parę do produkcji. W kotłowni były cztery duże kotły, panowało duże zapylenie bowiem wentylacja odbywała się tylko przez podniesiony dach. Poza tym panował ogromny hałas silników przy pompach, których było ponad 30 sztuk. Wnioskodawca wraz ze współpracownikami usuwali awarie kotłów, dokonywał bieżących napraw i konserwacji.

Praca wnioskodawcy polegała więc na remoncie kotłów, naprawianiu łańcuchów przy piecach (kotłach) w korytach którymi usuwano szlakę z kotłów. Zapylenie było ogromne, bo kotły ładowane były od góry węglem i miałem, co powodowało, że pył opadał z góry i zalegał kilkucentymetrową warstwą na posadzkach, z oczywistych względów osadzał się również na pracownikach.

W spornym okresie pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: zeznania świadków K. F. (1) i D.

P. k. 17v-18 akt,

zeznania wnioskodawcy k. 18 i 28 akt,

dokumenty osobowe k. 8-12 akt, akta organu rentowego,

pismo (...) k. 7 akt organu rentowego)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest uzasadnione.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była okoliczność czy wnioskodawca S. Ł. posiada wymagany staż 15 lat pracy świadczonej w warunkach szczególnych, od którego uzależnione jest prawo do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym, w szczególności, czy nieuwzględniony przez organ rentowy okres zatrudnienia wnioskodawcy był okresem, w którym wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

W polskim systemie ubezpieczeń społecznych emerytura, a więc dożywotnie zaopatrzenie pieniężne, należne osobie po osiągnięciu określonego wieku w związku z zakończeniem aktywności zawodowej, przysługuje ubezpieczonym, a więc osobom podlegającym ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, a także tym, które przed dniem 01.01.1999 r. podlegały ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyłączeniem ubezpieczenia społecznego rolników.

Od 01.01.1999r. warunki nabycia, zasady ustalania wysokości, oraz tryb przyznawania i wypłaty emerytur reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227), zwana dalej ustawą emerytalną.

Art. 184 cyt. ustawy stanowi, iż ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem,

Art. 32 ustawy emerytalnej przewiduje prawo do emerytury w obniżonym wieku ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949r., będących pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Za pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach uważa się pracownika zatrudnionego przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia, oraz w znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom tym przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Mężczyzna, będący pracownikiem zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, może przejść na emeryturę w wieku 60 lat pod warunkiem, że udowodnił wymagany okres składkowy i nieskładkowy - co najmniej 25 lat, w tym, co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozwany organ rentowy nie zaliczył do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 03.11.1980r. do 30.11.1993r. w PPHU (...) S. A. w Z. i u następcy tego pracodawcy tj. Elektrociepłowni (...) spółka z o.o. w Z. od 01.12.1993r. do 30.04.1998r.

Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie Sąd prowadził w kierunku jednoznacznego ustalenia, czy wnioskodawca w wyżej wymienionych okresach stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów.

W myśl § 2 ust. 2 powoływanego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, okresy pracy w szczególnych warunkach, na podstawie posiadanej dokumentacji, stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż w sądowym postępowaniu odwoławczym nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym i możliwe jest ustalenie okresów pracy w szczególnych warunkach również w oparciu o inne dowody niż zaświadczenia z zakładów pracy (uchwała SN z 21 września 1984r., sygn. III UZP 48/84, Lex 14630 oraz uchwała SN z 10 marca 1984r., sygn. III UZP 6/84, Lex 14625). Powyższe wynika także z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985r., II UZP 5/85 (Lex nr 14635), w której SN stwierdził, że jeżeli odwołujący wykaże, że z powodu likwidacji zakładu pracy nie jest możliwe przedstawienie zaświadczenia z zakładu pracy, to może tę okoliczność dowodzić wszelkimi środkami dowodowymi. Podobne stanowisko Sąd Najwyższy zajął w wyroku z dnia 8 kwietnia 1999r., II UKN 619/98 OSNP 2000/11/439. Dlatego też Sąd mógł oprzeć swoje rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie

na wynikach postępowania dowodowego z innych dokumentów, z zeznań świadków i odwołującego, tym bardziej, że organ rentowy w toku postępowania nie zakwestionował zeznań odwołującego oraz świadków, nie przedłożył dowodów przeciwnych.

Na marginesie należy tylko zaznaczyć, że pozwany dysponował dokumentacją osobową wnioskodawcy dotyczącą spornego okresu, jednak zakwestionował ją tylko i wyłącznie z tego powodu, że w ocenie pozwanego zaświadczenia były dotknięte błędami formalnymi.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe uzasadnia twierdzenie, iż wnioskodawca w spornym okresie z wyjątkiem trzech miesięcy w kotłowni pracował jako ślusarz- frezer, wykonywał pracę jako ślusarz kotłowy, a zatem pracę kwalifikowaną jako pracę w szczególnych warunkach, wymienioną w dziale II wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Zdaniem sądu dowody przeprowadzone w sprawie dają podstawę aby przyjąć, że wnioskodawca w okresie objętym sporem wykonywał pracę ślusarza remontowego, która to praca mieści się w pojęciu oczyszczacza kotłów parowych, zgodnie z zarządzeniem MPLiCh Nr 8 z 07.07.1987r. Dział XIV poz. 2, a swój wymiar normatywny ma w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego (Dz. U. Nr 8 poz. 43)

W ocenie Sądu wiarygodne, gdyż spójne i logiczne, zeznania świadków K. F. i D. P. potwierdziły w sposób nie budzący wątpliwości okoliczności niezbędne do przyjęcia, iż wnioskodawca w spornym okresie pracował na stanowisku ślusarza kotłowego.

Świadkowie zeznawali w sposób logiczny, jednoznaczny, a ich zeznania znajdowały potwierdzenie po części w dokumentacji w postaci świadectw pracy, a przede wszystkim z faktu, iż wnioskodawca wraz ze świadkami pracował w zakładzie pracy, w którym wykonywali prace przy remontach kotłów parowych.

Prace wykonywane przez wnioskodawcę kwalifikowane są jako prace w warunkach szczególnych określone w rozporządzeniu RM z 07.03.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1998r. Nr 8 poz. 43) jako praca oczyszczacza kotłów parowych- Dział IV, poz. 2, gdyż w istocie do takich czynności sprowadzała się praca wnioskodawcy. Rodzaj wykonywanych przez wnioskodawcę prac został wyszczególniony w zarządzeniu MPCh i L z 07.07.1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach (Dz. U. z 1987r. Nr 4), w którym wskazano jako pracę w warunkach szczególnych, pracę czyszczenia kotłów, nastawiacza kotłów i ślusarzy remontowych (Dział IV, poz. 2 pkt 1,2,3).

Pracę ślusarza remontowego wykonywał wnioskodawca pracując w kotłowni wytwarzając parę do produkcji jako ślusarz kotłowy, które to stanowisko z uwagi na rodzaj wybranych czynności mieścił się w pojęciu ślusarz remontowy.

Z kolei przez pierwsze dwa lata wnioskodawca pracował na dziale obróbki surowców włókienniczych jako ślusarz remontowy przy krosnach. Obowiązki wnioskodawcy sprowadzały się bowiem do utrzymania w ruch krosien. Praca wykonywana była więc w identycznych warunkach jako praca przy obróbce surowców włókienniczych, gdyż usuwanie awarii, ustawianie maszyn odbywało się w ruchu. Prace te kwalifikowane są jako prace w warunkach szczególnych zgodnie z Działem VII poz. 1 załącznika do rozporządzenia RM z 07.02.1983r. i znajdowało swoje wyszczególnienie w Dziale VII poz. 4 pkt 47 cytowanego Zarządzenia Nr 4 (...) i L z 07.07. 1987r.

Okoliczności tych nie kwestionował również pozwany organ rentowy, wskazując w odpowiedzi na odwołanie jedynie na błędy formalne w przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentach, które uzyskał z Archiwum.

Tak jak wątpliwości co do ich prawdziwości nie budzą zeznania świadków, tak i zeznania samego wnioskodawcy są w ocenie Sądu w pełni wiarygodne.

Reasumując Sąd uznał, że S. Ł. legitymuje się, co najmniej 15-letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nawet z wyłączeniem 3-miesięcznego okresu pracy jako ślusarz- frezer i z tego tytułu spełnił przesłanki

do uzyskania emerytury z chwilą ukończenia 60-go roku życia, stąd też od dnia ukończenia 60 roku życia przyznał mu prawo do emerytury.

Wobec powyższego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.